

תוכן העניינים

11	הקדמה
12	כיצד עונים על שאלות בבחינת הבגרות
19	הרקע ההיסטורי להקמת המדינה
20	• החלטה 181 של האו"ם - תוכנית החלוקה מיום כ"ט בנובמבר 1947
21	הכרזת העצמאות
22	• הכרזת העצמאות - המסמך
24	• הכרזת העצמאות - חלקים מרכזיים
25	• ההצדקות להקמתה של מדינה יהודית בארץ ישראל בהכרזת העצמאות
27	• מאפיינים יהודיים ודמוקרטיים של המדינה הבאים לידי ביטוי בהכרזת העצמאות
31	הרעיון הלאומי
32	• לאומיות ומדינת לאום
37	• ההצדקות למדינת הלאום
39	שאלות תרגול
41	מדינה יהודית
43	עמדות שונות על אופייה הרצוי של מדינת ישראל - זהות (אופי) דתית ולאומית
44	• עמדות שונות על אופייה הרצוי של מדינת ישראל - זהות (אופי) דתית ולאומית
44	• רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הדתית-תרבותית הרצויה של המדינה
46	• רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הלאומית הרצויה של המדינה
47	המאפיינים היהודיים של מדינת ישראל
48	• היבט משפטי-נורמטיבי
51	• המרחב הציבורי
53	• הסדר הסטטוס קוו
55	מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות
56	• האחריות והמחויבות ההדדית של מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות

- המיעוטים בישראל**.....57
- מהו מיעוט 58
 - מעמד המיעוטים במדינת ישראל 58
 - היבט דמוגרפי-סוציולוגי 58
 - ביטויי קבוצות המיעוט במרחב הציבורי והמוסדי 59

- השסע הלאומי**.....61
- הצגת הקבוצות השונות 62
 - הסיבות לשסע הלאומי 68
 - דרכי ביטוי של השסע הלאומי 70
 - דרכי התמודדות עם השסע הלאומי 71

שאלות תרגול.....72

מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי.....75

- עקרון שלטון העם**.....77
- עקרון שלטון העם 78
 - דמוקרטיה ישירה ודמוקרטיה עקיפה/ייצוגית 78
 - הסיבות להנהגת דמוקרטיה ייצוגית 79
 - משאל עם 80
 - תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות 81
 - שיטת הבחירות בישראל ומרכיביה 83
 - עקרון הפלורליזם 84
 - עקרון הסובלנות 86
 - עקרון ההסכמיות 88

- עקרון הכרעת הרוב ושמירה על זכויות המיעוט**.....89
- עקרון הכרעת הרוב 90
 - נימוקים המצדיקים את קיומו של עקרון הכרעת הרוב 90
 - עקרון הכרעת הרוב במשטר דמוקרטי ובמשטר לא דמוקרטי 91
 - עריצות הרוב 91

- עקרון שלטון החוק**.....93
- עקרון שלטון החוק 94
 - סוגי הפרות חוק ועבריינות 95
 - מקרים שבהם יש ספק, מחלוקת או מתח בשאלת המחויבות לציות לחוק 95

97	עקרון הגבלת השלטון
98	• עקרון הגבלת השלטון
99	• עקרון הפרדת רשויות
100	• מנגנוני פיקוח וביקורת פורמליים / מוסיים ובלתי פורמליים / חוץ מוסדיים
102	• חוקה
103	זכויות האדם והאזרח
104	• זכויות האדם
104	• התנגשות בין זכויות
114	• זכויות פוליטיות / זכויות אזרח
114	• זכויות חברתיות-כלכליות
115	• זכויות קבוצתיות/תרבותיות
117	חובות האדם והאזרח
118	• חובות האדם כאדם
118	• חובות האזרח
118	• קשר בין זכויות ובין חובות
119	גישות כלכליות-חברתיות במדינה הדמוקרטית
120	• גישות כלכליות-חברתיות
120	• הגישה הליברלית/ניאו ליברלית
121	• הגישה הסוציאל-דמוקרטית
123	• השוואה בין הגישה הליברלית לבין הגישה הסוציאל-דמוקרטית
125	גלובליזציה
126	• גלובליזציה מהי
127	תרבות פוליטית דמוקרטית
128	• תרבות פוליטית דמוקרטית
129	תפיסות דמוקרטיות
130	• תפיסות דמוקרטיות
130	• דמוקרטיה ליברלית-אינדיבידואלית
131	• דמוקרטיה רפובליקנית
132	• דמוקרטיה רב-תרבותית
132	• השוואה בין התפיסות הדמוקרטיות

137	זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני איומים על שיטת המשטר ועל אופי המדינה
138	• זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני איומים על שיטת המשטר ועל אופי המדינה
138	• דמוקרטיה מתגוננת
139	ביטחון ודמוקרטיה
140	• זכות המדינה להגן על עצמה ועל אזרחיה מפני איומים על הביטחון - חקיקת חרום, מעצר מינהלי
141	שאלות תרגול
146	תשובות לחלק מהשאלות
147	המשטר במדינת ישראל
149	יסודות חוקתיים
150	• יסודות חוקתיים
150	• המעמד המשפטי של הכרזת העצמאות
153	• חוקי היסוד
157	• חוק השבות
160	• חוק האזרחות
163	הרשות המחוקקת: הכנסת
164	• הכנסת
165	• עבודת הכנסת
167	• תפקידי הכנסת
168	• חקיקה ראשית: תהליך חקיקה
171	הרשות המבצעת: הממשלה
172	• הממשלה
172	• תפקידי הממשלה
173	• אחריות ממשלתית משותפת ואחריות מיניסטריאלית
175	הרשות השופטת: בתי המשפט
176	• הרשות השופטת
176	• אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל
178	• סוגי המשפט בישראל
179	• בג"ץ

181שאלות תרגול

183אשכולות

185אשכול העולם היהודי

- 186 מקומה של מדינת ישראל בחיי העם היהודי
- 188 תיאור הקבוצות השונות ביהדות
- 190 השסע הדתי בישראל - גורמום
- 192 השסע הדתי בישראל - דרכי ביטוי
- 193 השסע הדתי בישראל - דרכי התמודדות
- 193 שאלות תרגול

195אשכול תקשורת ופוליטיקה בישראל

- 196 תקשורת המונים
- 196 תפקידי התקשורת בדמוקרטיה
- 198 האזרח כצרכן ביקורתי של אמצעי התקשורת
- 198 חשיבותה של התקשורת
- 199 עקרון האי-תלות של אמצעי התקשורת
- 201 כוחם של אמצעי התקשורת
- 202 שאלות תרגול

203אשכול שיטות בחירות ומפלגות

- 204 שיטות ממשל: פרלמנטרית, נשיאותית, מעורבת
- 205 הממשל הפרלמנטרי בישראל
- 205 כינון הממשלה
- 205 שיטת הבחירות בישראל
- 208 המערכת הרב-מפלגתית בישראל - יציבות ותמורות
- 209 ממשלה קואליציונית
- 212 שאלות תרגול

213אשכול מעורבות אזרחית ופיקוח על רשויות השלטון

- 214 מוסדות פיקוח וביקורת
- 220 מעורבות פוליטית של האזרחים
- 222 מעורבות אזרחית

223שאלות תרגול

225אשכול רשויות מקומיות

226מבנה הרשות המקומית •

229סמכויות הרשות המקומית •

230תפקידי הרשות המקומית •

231בחירות ברשות המקומית •

232שאלות תרגול •

233מבנה בחינת הבגרות

235שלוש בחינות מתכונת

253תשובות חלקיות לשאלות האירוע